

Kiadóhivatal:
Kaposvár, Irányi D.-u. 14.
Ide címzendők
az előfizetési pénzek.
Hirdetések és nyitlári
közlemények:

BELFIZETÉSI DÍJ:
Kiosztó díj . . . 4 frt
vire . . . 2 „
yedévre . . . 1 „
Egy szám ára : 10 kr.

SOMOGYI ÚJSÁG

Szerkesztőség:
Kaposvár, Irányi D.-u. 14.
Ide küldendő a lap
szellemi részét illető minden
közlemény.
Bérmentelen küldé-
ményt nem fogadunk el.
Kéziratokat vissza
nem adunk.

MEGYEI és HELYI-ERDEKŰ VEGLYES TARTALMU HETILAP

A »Kaposvári Iparoskör« hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint egyszer: KEDDEN.

Felelős szerkesztő és kiadó: Poór Sándor. Főmunkatárs: Ifj. Nagy Ferencz.

Észrevételek a vidéki pénzintézetek reformjáról.

Két füzet fekszik előttünk ezen címen, a vidéki pénzintézetek reformjáról, a pro és contra nézetek, mind kettőben alapos tárgyilagossággal megvitattva, de nézetünk szerint inkább a theoretikus mint a praktikus felfogások szüleménye.

Székely Ferencz ur nyomós érvekkel áll elő a vidéki pénzintézetek megrendszabályozása mellett, de úgy tűnik fel előttünk, mint a ki kormozott üvegen látja a napfogyatkozást.

Miért néz Székely Ferencz ur sötét üvegen oly messze távolba a vidéki pénzintézetek dolgaira, holott közel hozzá levő dolgok szabadszemmel is láthatlanná válnak előtte, vagy talán azon hitben él, mint a saharai struc madár?

A vidéki pénzintézetek, kis alap-

tőkjük, nagy betétek, sok betáblázott kölcsöneik és magas viszszámításuk folytán nagy immobilitással terheltek, s a legkisebb krízis zavarólag hat fennállásukra, veszedelmet hozva betevőkre, mondja Székely ur. *Es igaz.*

A budapesti pénzintézetek hasonlóképen sínylik ugyanezen bajokat, de Székely Ferencz ur bár mint tudjuk, a VII. VIII. IX. kerületi takarékpénztár felszámolási bizottsági tagja, ezt nem látja.

Hát azt mi idézte elő?

Tiszteljük Székely Ferencz ur érveit, de tagadjuk, hogy egy kitüntetett pályamű jogot adhatna neki arra, hogy sétát pápaszemen látott, s a nagy közönség elé terjesztett észrevételeit valóban is elismerjük.

Hiszen mi ugyanezt mondhatnánk a budapesti takarékpénztárakról, igaz egy kissé nagyobb mértékben.

Persze a Vidacs-féle takarékpénztár már feledésbe ment. Piußich már

régen meghalt, nem is említve a többi apróbb dolgokat — ezekkel napirendre térhetünk.

De hát hol volt ott a mobilitás? Mi okozta a Budapesten történt takarékpénztárak felszámolását és bukását? Ugy hisszük nem a túl mobilitása, sem a nagy ellenőrzése az intézetnek, hanem a concurrentia és a nyereségvágy által tulhajtott speculatio egy nagy osztalék elérhetésére.

Ez a budapesti és a vidéki pénzintézetek rákfenéje, itt kell a baj orvoslását keresni. Gyarapodik-e akár a főváros, akár a vidék ipari vállalatokban? Sajnos, be kell ismernünk, igen csekély mértékben.

De jöjjön akár Budapesten, akár a vidéken bármily obskurus firma. egy takarékpénztár alapításának eszméjével, arra balekot fog eleget, kik Budapesten 4-5 százezer, a vidéken 40-50 ezer forinttal járulnak ezen eszméhez. Hogy van-e létjoga, hogy

T Á R G A.

Kihalt szívek.

I.

Együtt ültünk a kis szobában,
Kézed a kezemben pihent,
Én a kebledre hajtám fejem,
S hallgattam dobogó szíved.
Suttogás volt édes beszéded,
Csak az én lelkem éltette,
Mert benne volt az életemnek
Sejtelve, vágya, reménye.
... Csönd volt, néma csönd kis szobában
De a szívünk úgy dobogott,
Oh! azt hittük, hogy a világban
Mi vagyunk csak a boldogok.
Megcsókoltalak. És e csókban
A pokolnak tüze lángolt,
Beléleheltem abba mindent...
Bánatot és boldogságot.
... Néma csönd volt a kis szobában,
Válladra hajtottam fejem,
Hallgattam édes suttogásod,
A csupa nóta lett a lelkem.

II.

Csudaszép dal a boldogságról,
Melynek vége nem lesz soha,
Őrök szerelem, a hogy régen
Álmodtam édes álomba?
Dal egy magányos kis szigetről,
A hol együtt élünk ketten,
Forró csókban és mindörökké
Mindig tartó szerelemben...
Járunk az emberáradatban
Egymás mellett szótalanul,
S gondolkozunk, — ki tudja miről?
Te is másról, én is másról.
Csunya, ködös az őszi este,
Csillag csak egy-kettő ragyog.
Csak távol szólnak szomorúan
Valahol a bus harangok.
Te föl nézel olykor az égre,
Nézed azt a pár csillagot,
Szeretnéd tőlük visszakérni
A régi nagy boldogságot.
... Oh! mikor még együtt nézünk
Két csillagot a nagy égen...
»Ez az anyám — az a tied«,
Boldog lsten, az volt régen!

III.

— — Én csak nézem a holló lombot
S a megsárgult leveleket,
Nézek a földre és a sárba...
Temetem a reményemet.
Bus harangszó behat szívembe,
Nincs ott már a régi nóta,
Csak azt zugják a bus harangok:
Nem lesz többé tavasz soha!

Válunk. Te mérs jobbra, én balra,
És elbucu unk hidegen.
Egymásra nézünk szótalanul,
Mint két közönyös idegen.
Te nem vádolsz, én nem átkozlak,
Hisz' szívünknek egy a sorsa:
Kihalt szív csak küzd céltalan.
Boldog nem lesz soha, soha!

Budapest, 1898. okt. 30.

Kovács Sándor.

prosperálhat-e? az közömbös; a fő, hogy igazgatósági tagok, titkári és ügyései állások kreáltságának; a tantieme kijusson, üzletet csináljon, a betevő az mellékes.

Vagy talán az a pénztér, melynek Székely Ferenc ur élén áll, valami túl magas mobilitással rendelkezik? Kérjük, tegyen egy kis összehasonlítást csak középszerű alaptörvényekkel rendelkező vidéki jól vezetett pénztérrel, mely s be fogja látni, hogy érvelései nagyon akadémikusak.

Az idea, egy »Országos pénztérzeti kamara« felállítása irányában bizonyítja legjobban Székely Ferenc ur idealista voltát.

Mire becsüli az ügyvéd az »Ügyvédi kamarát«? Tíz forint évi tagsági díj és haszon semmi. A »kereskedelmi és ipar kamaráról« a kereskedő és iparos pedig csak annyit tud, hogy minden adó forintja után ennek még 2 kr. adó jár.

Igy járnánk mi vidéki pénztérzetek a Székely Eerencz ur által javasolt Országos pénztérzetek kamarájával is.

Lenne új stallum bukott képviselőknél és más kitűnőségeknek minden szakértelem nélkül s mi fizetnénk busásan azért, hogy egy minden szakértelem nélküli dignitás eljőne fejével bolintani a vizsgálatoknál magas napidíj mellett a vidéki pénztérzetekhez látogatóba. A melléje kirendelt, mondjuk titkár, pedig úgy, hogy elvégezné unott munkáját, de minden megmaradna a régi.

Hiszen ha az államnak oly argus szeméi vannak, miért nem lát a saját hivatalai körében jobban az ellenőrzéshez?

Mi azt hisszük, Székely Ferenc ur legjobb szeretné, ha a proponált 5% betéti összeget az általa vezetett

takarékpénztár kezelné, és így az összegyűlt 25—30 millió alapos mobilitást állítana elő intézeténél. De ezt köszönjük.

Mi a takarékpénztárt más szemüvegen nézzük és pedig mint kereskedő és hitelező.

Veszek tőle, míg érdekemnek megfelelő árban vehetek és adok neki hitelt, míg megérdemli belátásom szerint.

Ez kereskedelmi szokás, ez megdönthetetlen, theoretikus felolvasások ezen nem változtatnak.

Mi nem akarunk centralizálni; elég ebből mit törvényesen kell tennünk a főváros irányában, ezt is megszinyli a vidék, most még adjuk feleslegünket akarva, nem akarva oda, hogy adandó alkalommal ki legyünk szolgáltatva az ugynevezett bölcs belátásnak. Köszönjük.

Csorba Ede ur a Somogy megyei takarékpénztár igazgatója nem zárkózik el ugyan egy Országos pénztérzeti kamara kreálásától, de az összegyűjtendő alapot értékpapirokban látni szívesebben elhelyezni, és csak segély célra.

Nem ellenzője az ellenőrzésnek sem, de nem osztja Székely Ferenc ur nézetét, ki nem csak a kezelés tekintetében, hanem a hitelnnyújtásban is nagymérvű befolyást kíván a kamarának adni.

Ebben tökéletes igazat adunk, mert ha már biztosítjuk magunkat esetleges baleset ellen, ezt tesszük, hogy a bekövetkező szerencsétlenség kárpótólva legyen, de hogy a vidéki pénztérzetek egészben egy a fővárosban domináló kamara járszalagjára fűzhető legyenek, jól felfogott érdekük ellenére saját akaratukból, azt egy felolvasással alig hisszük elérhetőnek.

Mit ér az osztrák törvény ellenőrzési ereje, mutatja a lemergi taka-

rakékpénztár állapota, bukását a törvény fentartani képtelen, mert a betevő bizalmát törvényesen szabályozni nem lehet, pedig itt sem malverzió sem sikkasztás nem fordult elő.

Minden törvényes ellenőrzés alatt álló és teljes értékkel bíró állami és földhitelintézeti kölcsön kötvényeink mért fekszenek ma a fővárosi tressorokban forgalmon kívül oly menységben, melyeknek kurzusait csak a legnagyobb áldozatok árán és veszteséggel bírjuk fentartani, talán értékükben csökkentek?

Dehogy — az érték megvan, de túl sokaságukat sem a kül- sem a belföld pénzpiacra megemészteni képtelen lévén, visszavándorolnak.

Ez az oka a vidéki takarékpénztárak válságának is, de a budapestieknek is.

Sok kezd lenni az eskimo, a főka meg fog.

Mi is kívánjuk a betevők érdekeink megvédését, de nem reformokkal reméljük azt elérhetni, hanem a kereskedelmi tisztesség megtartásával — ez pedig törvényes úton alig érhető el.

H I R E K.

— **Előfizetési felhívás.** Tisztelettel felkérjük lapunk t. olvasó közönségét, hogy a kiknek előfizetésük e hó végével lejárt, azt megújítani szívesek legyenek ne hogy a lap küldésében akadályok merüljenek fel. Az előfizetési feltételek lapunk homlokán olvashatók.

Kitűnő tisztelettel:

a „SOMOGYI UJSÁG“
kiadó hivatala.

F ü s t.

A tisztí kaszinó társalgó szobája tele van füsttel, Abban a pillanatban, ahogy Faragó, a kadét belép, megütözik, s aztán mintha csiklandozná valami, mosolyog.

— Hohó! Én is kérek abból a jóból.

— Nini a kadét megbolondult — konstataja Stadler főhadnagy.

— Dehogy, hiszen csak kíváncsi vagyok.

Stadler felállt, s komolyan megintette a kadétot.

— Jegyezd meg fiam, hogy kadétok csak öt forint bántópenzt lefizetése után kíváncsiskodhatnak.

A tiszték újból elkezdtek nevetni, s a szegény kadét alighanem pöröl jár, ha Csapó százados be nem toppan a terembe. Világos, hogy hallani akarta a históriát.

— Csapickýt halljuk! Csapický tudja a legjobban — kiáltoztak össze-vissza.

— Hiszen rövid az egész, — kezdte Csapický, miután rágyújtott a cigarettájára — az előzmény eléggé ismeretes, Kass Miklósné — egyszerűen kifejezve magamat — istennő. Azt hiszem, eredetileg angyal volt, de úgy látszik, még az egbeliek is irigyelték a szépségét, s ezért szamuzták a mi rongyos földünkre.

— Ördögös fickó ez a Csapický, mily szép hasonlatokat tud kitalálni.

— Kadét! Halts Maul!

— Belebolondultunk. Én, te, ő, mi, ti, ők. En masse, — mint Stadler szellemesen illusztrálta a helyzetet. Már majdnem kardélre került köztünk a kis ügy, amikor elővettük a jobbik eszünket és sorsot húztunk. Tóth főhadnagy ur volt a szerencsefele, s ő rögtön munkába is fogott. Azt már többször konstataltuk, hogy a férjek általában kellemetlen emberek....

— No az már igaz, hogy keserves....

— Still — dörögte rá a megrökönyödött kadétra.

.... de Kass még ebben a kategóriában diszpáldány volt. Folyton a felesége szoknyáján ült, örökre csokolóztak, s ilyenkor rendkívül barátságos arccal méregette végig Tóthot. Aligha csalódom, ha azt hiszem, hogy Tóth utoljára is dühös lett, s valami bolondot talált mondani, amire meg Kass már aligha barátságos hangon válaszolt. Tóth persze kegyetlen dilemmába jutott, s a legokosabb a mit tehetett, hogy most provokáltuk Kass-t.

Ujra kacagtak, s egyértelműleg megállapodtak abban, hogy Tóth főhadnagy gulyás húst aprít Kass doktorból.

Ahogy reggel 6 órakor Dénes báró és Csapó százados elmentek a felükért, Kass doktor már felöltözve várt rájuk, s hogy ölje az időt, a szőnyegre kuporodva járatott

felesége kedvenc angóra macskájával. A fehér szőrű, bolyhos kis bestia villámgyorsan tűnt el a függönyök mögött, míg Kass zavartan emelkedett fel, s gyorsan konyhával kintálta meg az urakat.

Dénes báró rágyújtott féltve őrzött csempészett szivarjainak egyikére. Az a csunya szokása volt a bárónak, hogy soha senkit se kintál meg szivarral. Pompás, messze földön híres szivarjai voltak. Kass meg Csapó is némi irigy éggel szimatolták az elszálló finom kék füst illatát. A báró egyszer csak mit, mit nem gondolt, — lehet, hogy szegény Kasson sajnálkozott — elővette újból a szivaros tárcáját s megkínálta vele őket. Illetlen mohósággal kaptak a szivar után. Csapó azon melegeben rágyújtott, Kass pedig szinte kéjesen simogatta végig a fénytelen havanna leveleket. Gondosan levágta a végét s mondhatom élvezettel gyújtotta meg.

— Menjünk urak, menjünk, türelmetlenkedett Dénes.

Mire a kaszánya vivőtermébe érték, Tóth főhadnagy már meztelenül diskurált a segédekkel. Kass egy-kettőre készen volt. Amíg pepecselt a ruhájával, az alatt az eszredorvos ujra végigmosta karbólos vattával a kardokat, Csapó kimérte szép egyenes krétavonalakkal a távolságot s azután a felállított felekkel ceremóniázott, hogy béküljenek ki.

— A zalaegerszegi ügyvédi kamarának az 1899. évi február hó 11-én tartott közgyűlésében a kamarai választmány megválasztható nem volt, mert a kamara tagjainak fele nem szavazott. Ez okból a második választás elrendelvényt, ezen újabb választó közgyűlés megtartására Hertelendy Béla elnökhelyettes 1899. évi március hó 30-ának délutáni 3 óráját Zalaegerszegre, a kamara hivatalos helyiségébe kitűzte. A közgyűlés egyedüli tárgya a választmány megválasztása. A meghívók már szétküldtek.

— **Meghívó.** A Kaposvizet levezető társulat 1899. évi március hó 13. napján délután 3 órakor Dombóvárott (a nagyvendéglőben) rendes közgyűlést tart. Felkérem a társulat tagjait, hogy mivel az 1900. évi költség előirányzatban már most figyelembe lesz véendő ama körülmény, hogy a társulat alsó ártérének kirekesztése következtében a társulat tőkéje és az évi adómegettérítési összeg jelentékeny változást fog szenvedni, s így esetleg arról is fog kelleni gondoskodni, hogy jövőben a társulat költségei mi módon fedeztessenek, legyenek szívesek a közgyűlésen minél nagyobb számban megjelenni. Dombóvár, 1899. febr. 19. én. Döry József s. k. elnök

— **Öngyilkosság.** Biczó Rózália volt kaposvári lakos nemrég Pécsre ment férjhez valámi Peleskei nevű emberhez. Nem sokáig élvezhette a boldog házasságot, mert holmi törvénybe ütköző cselekedet miatt az ottani rendőrség állandó felügyelet alatt tartotta, sőt a napokban le is tartóztatta. Peleskei aligha bünsőnek nem érezte magát, mert egy őrizetlen pillanatban két zsebkendővel felakasztotta magát és mire tettét észrevették, már halott volt.

— **Az időjárás.** Eddig bátran elmondhattuk, hogy az idén még nem volt tél. Januárban felülőben lehetett járni akár csak májusban. Pár nap óta azonban az idő hidegre változott, éjjelenként meglehetősen fagy, természetesen nem oly nagy mértékben, mint azt a jég sport hívei szeretnék.

— **A kaposvári izr. nőegylet f. hó 25-én** a »Korona nagytermében igen sikerült Purim estélyt rendezett. Körülbelül 400-an voltak együtt; fesztelen jókedvvel táncolt a fiatalság egész reggelig, iparkodott is magáért kitenni, hogy az évek ezen az utolsó mulatságán amugy isten igazában kitáncolhassa magát. A hölgyek és férfiak közül igen sokan jel-

mezben voltak; itt egy szép matróz leány kelt méltó feltűnést elragadó ruhájával, ott egy fess kis drótosleány kérdezi, hogy van-e drótozni való, a terem tulsó végén pedig a fenséges Gretchen lépett méltóság teljében, egy aranyos kis kertészleány pedig Haldek-virágmagvait osztogatja ki. De nagyon bajos volna a szebbnél-szebb jelmezeket mind elősorolni! Az estély kétség kívül a legsikerültebb volt az összes idei mulatságok között, a miért feltétlen elismerés illeti a nőegylet buzgó elnökét, Kunfy Adolfné urnót, ki semmi fáradságot sem kímélve, minden lehetőt elkövetett hogy a mulatság minél jobban sikerüljön.

— **Járásbíróság** Barcs-on. Tekintettel azon körülményre, hogy a nagy-atai és szigetvári járásbíróságok ügyforgalma az utóbbi időben tetemesen emelkedett, az igazságügyminister már régóta tervezte, hogy Barcs-on egy új járásbíróság állítsanak fel. E terv végre a megvalósulás stadiumába lépett, a mennyiben a minister utasította a törvénytörvény elnökét hogy az ujonnan felállítandó járásbíróság részére alkalmas helyiség kibérlése iránt a kellő lépéseket tegye meg.

— **A szolga, cseléd nem fizet utadót.** Ezt a határozatot mondta ki a kereskedelemügyi minister egyik legutóbb kiadott rendeletében. A szegődött szolga (cseléd) I. osztályu kereseti adója után eddig beszédtek az utadót, ha nem is a cselédől magától, de a gazdától, a kinek aztán megvolt a joga ahhoz, hogy a cselédje helyett fizetett utadót levonhassa a cselédje béréből. A törvény a szegődött szolgát mentesíti az utadó alól, de a végrehajtási utasítás ennek ellene szól, mert az a fent említett módon előírja a szolga utadójának szedését is. Több esetben azonban, mikor az illető fel felszólalással élt, a közigazgatási bizottság a szolgának adott igazat, ki a törvény értelmében nem tartozik utadót fizetni. A kereskedelmi minister most fontolóra vévén a kérdést, beismerte, hogy az eddigi eljárás helytelen volt s ezért rendeletben hatályon kívül helyezte az utadó végrehajtási utasításnak ide vonatkozó rendelkezéseit.

— **A földmívelésügyi m. kir. minister** Ceglédy Tivadar gazdasági szaktanárt a kaposvári járásra nézve, Bolgar Dezső gazdasági szaktanárt pedig a csurgói járásra

nézve a gazdasági tudósítói tiszttel bízta meg.

— **Purim.** Eszter szépségével megszabadította a zsidókat Ahasverus király fekete lelkü tanácsosától, Hamántól. Eszter szépsége utat nyitott a királyhoz, hol elmondta övének s orongató helyzetét. Ahasverus király meghallgatta a szép Eszter szavait, Hamán, a zsidók ellenségét megölette és Mordahajt vette maga mellé tanácsadóul. Eszter poetikus históriájának emlékére ünneplik a zsidók Purimot, a melyen vidám jó kedv honol a hívők falai között.

— **Pályázat.** A marcali kir. járásbírósnál egy aljarásbírói állás és a marcali kir. adóhivatalnál egy gyakornoki állás van üresedésben. Kérvények 14 nap alatt andók be az illetékes helyre.

— **A pap nélkül maradt egyház.** Az inkei ev. ref. egyházközség pap nélkül van. Dömötör Lajos lelkész, kinek választása annyi izgalommal járt, megunta hiveinek harcát s otthagya állását. Új választás lesz tehát. Megkezdődnek a korteskedések; etetés-ítatás újra napirendre kerül s majdan ismétlődnek az előző választás jelenetei, lelkész bántalmazás stb. Az inkei hivek pedig maradnak pap nélkül, mert a mint hírlik, nem akad vakmerő pályázó.

— **A kaposvári iparos ifjuság leg-**utóbbi működvelő estélyét f. hó 26-án azaz vasárnap tartotta. Ezen est műsora a következő volt: 1. »A kakas ülön« című vig monológot adta elő Lovrits Károly. Dicsérete legyen mondva; hogy e monológot egész természetességgel adta szinte beleélte magát a helyzetbe; méltán részesült az aratott tapsokra. 2. Majd Köhn Rózsa szavalta »Csipkerózsát«. Mint már többször is említettük s újból arról győződünk, hogy ő egy tehetséges drámai szavalónő, kinek minden mozdulata, arcjátéka, s gesztusa úgy mint előadása teljesen kifogástalan. 3. Ezután »Revolver« párlajenet következett, melyben úgy Fuch Juliska, mint Wellisch Dezső teljesen megtelelték feladatuknak, s osztottak az elért sikerben. 4. »Házassági ajánlat« című vig monológ következett, ismét csak dicsérrel halmozhatjuk el Hisz Lajost, ki egész természetes mozdulattal adta elő ajánlatát s nem hiszük, hogy ily szép dicséretes megjelenés után ajánlatot ne kapjon poste restante. 5. Farkas Gizella adta elő »Luci« levele című mulattató vig monológot s egész könnyedséggel és kedves naivitással oldotta meg eme nehéz szerepet. 6. Jezsényi István adta tanujelét annak a »Vén cigány című költeménynyel, hogy belőle kis gyakorlással tehetséges komoly szavaló válik. 7. Nigrin Lajos szavalta el a »Csavargót« elég természetesen és humorrall mozgott, miért meg is tapsolták. 8. Kohn Ede szavalta »Kresem az Istent« őt már ismerjük mint mindig, most is jó volt. Végül Végh Mátyás és Vámosi Viktor énekeltek szép dalokat, melyekkel méltó tapsokat arattak. Szóval ismét meggyőződünk, hogy e kör ifjai tudnak a szépet jóért és nemesért lelkesülni s már előre is felhívjuk olvasóink figyelmét az általuk rendezendő március 15-ére.

— **Fonyódon** oly nagy változás történt ebben a telben, amit elképzelni is elég. Nem csak újabb villák épülnek, hanem a »villa telep«-en, az összes birtokosok a legnagyobb mérvű parkirozást eszközöltették. Elűnt a vadregényes hegyhát; és helyet adott egy igazi paradicsomi kertnek, melyet Schilchán József kaposvári műkertész, a legnagyobb gondal és gyönyörű szakértelmével teremtett meg pár hét alatt. Ezen kívül épül új szálloda 30 szobával az úgy nevezett »faluban«. Folynak a telek eladások s megtörténik minden ami csak kell, »kedves Fonyód«-unk széppé, kényelmessé, és jóvá télelére; szóval, már oly nagy a változás, hogy alig ismerünk majd rá a nyári viszontlátáskor.

— **Gyilkos** anya. Egy Pat község földművese a napokban ujdonszült gyer-

Tóth bosszusan dörögött valamit a bajuszába, Kass pedig mosolyogva vont a vállát. A segédek ajkán futó mosoly villant át. Hogyne. A robusztus Tóth mellett szegény Kass oly vézna volt, hogy igazán szánalmat gerjesztett.

— Vigyázz!

— Rajta!

Kass szinte mozdulatlanul maradt, s Tóth így kellett arccal tamadott, mintha csak azt akarná mondani, hogy roppant egyenlőtlen harc ez. Kass szépen védekezett, de Tóth sehogyse birta támadásra bírni. Tóth kezdett belemelegedni, míg Kasson hirtelen izgatottság látszott.

A segédek feszülten kezdtek figyelni, s Csapó már megmarkolta kardját, hogy idejében közbeleljen. Ebben a pillanatban suhogva repült ki Tóth kezéből a kard. A csörrenésre kinos csend következett. Kass nyughatatlanul forgatta a semeit, míg aztán csendes boldogság ömött el arcan, s elég detten csettintett nyelvvel.

Mikor újra felálltak, Tóthnak a nyakán és homlokán duzzadtak az erek. Ezuttal már Tóth ezevezetten támadott, de sehogyse birt rést találni. Kass ismét nyugtalankodni kezdett s a segédek növekvő szorongással látták, hogy keresi a pillanatot, amikor védelemből támadásba mehessen át.

Tóth teljesen megdühödve boldondul

primit vág. Kass visszaugrik, úgy hogy Tóth megingott egy pillanatra — Kass, mint a macska elnyulva ugrott vissza, s rettentően végigvágott Tóthnak a karján.

A segédek megmeredve nézik ezt a csodát, Tóth pedig bambán néz vértől borított karjára, mintha az nem is az ő testrésze lenne.

Kass mindenről megfeledkezve magán kívül rohant az ablakhoz, aggódó nézéssel vette fel onnan a Dénes bárótól kapott szivart, s szívni kezdte. A szivar még égett s kék füstje az erős szivásra fódrosan szállt fel a levegőbe.

Kass ekkor azon meztelenül odafordult Tóthoz és fidelesen megfogta a balkezét.

— Ne naragudj öreg. Sajnálom, hogy így esett; de már azt hittem, elalszik a szivarom.

Mikor felkászolódtak, Csapó százados csak úgy a szakallába dörögte:

— No hiszen ennek a feleségét se kívánja meg ezentúl az ördög se!

Katona Béla.

mekét rongyokba takarva a pöce gödörbe dobta. A cselekmény elkövetése után 5-öd napra feljelentették s a megölt gyermeket felboncolták, a lelketlen anyát pedig a börtönbe szállították.

— Vád alá helyezett merénylet. Annak idején említettük, hogy mult évi október 21-én Takács Mihály nevű gyékényesi lakos dr. Nagy Sándor és Cziffay Kálmánra a p. sz. királyi erdőben 25 lépés távolságról dupla fegyverrel lödözött. A tettesnek mindkét lövése talált, egyik Cziffaynak arcán ejtett könnyebb sebet, a másik, dr. Nagy Sándort találta a hátán, ennek a lövésnek az erejét azonban az ügyvéden lévő vastag bunda felfogta. Takács ellen a vizsgálatot befejezték s bár erősen tagad, minden jel arra mutat, hogy ő volt a tettes. A kaposvári kir. Törvényszék Takácsot gyilkossági kísérlet miatt vád alá is helyezte.

— A kaposvári állomás kibővítési munkálataihoz szükséges területek kisajátítási ügyében a kaposvári törvényszék már meghozta határozatát. Az érdekelt tulajdonosok tudvalevőleg oly horribilis összegeket kértek a kisajátítandó területekért, hogy a barátságos egyezség sehogy sem sikerült és így az államvasutal kénytelen volt a törvényes kisajátítási eljárást megindítani. A kihallgatott szakértők egybehangzó véleménye alapján a törvényszék ☐ ölenként 350—500 frtot állapított meg a vasutól északra fekvő területekért, délre eső részekért ☐ ölenként 500 frt.

— A csurgói főgymnasium 100 éves ünnepe, melynek megtartását boldogult királynénk gyászos halála szeptemberben megakadályozta, valószínűleg ismét elmarad. Az ünnepély rendezői ugyanis abban állapodtak meg, hogy május havában okvetlenül megtartják, azonban, mint csurgói levelezőnk írja, valószínűleg az őszre marad. Egy azonban már bizonyos, hogy a főbejáró emléktáblái nem fognak megfelelni a történelmi valóságnak, amennyiben rosszul hirdetik, hogy az épület ünnepélyes felavatása Bánffy Dezso miniszterelnöksége alatt történt.

— A pár nap óta uralkodó hideg időjárás folytan megkezdődtek a jégzárlások. Mindenholnan hozták városunkba a jeget s miután arra úgy a kórházban és a vendéglőkben, mint a magánházakban nagy szükség van, jó áron el is adják, pedig ugyancsak magas árt kérnek az alig pár centimeter vastag jégért. Kocsijaért 1 frtot kérnek, ha pedig valamivel vastagabb, 1 frt 20 kr. az ára. A szorult helyzetben levő vendéglős kénytelen ezt a horribilis árt is megadni, sőt örül, ha ezért a pénzért még kaphat jeget. Ideje már, hogy a jeggyár mielőbb felepeljön, hogy a közönség ne legyen kitéve az időjárás szeszélyeinek.

— Anticalvus a neve azon elismert kipróbált szernek, mely hajkihullás, fejkopaszkodás ellen a legsikeresebben használható. Az Anticalvus a haját puhítja, a fejbőrt tisztítja, s a haj mindennemű bántalmait eltávolítja. Nemcsak férfiaknak és nőknek, hanem gyermekeknek is kitűnően ajánlható. Üvegjét 2 koronaért küldi Kanitz Ödön gyógyszerirtára Balassa-Gyarmaton, de kapható minden más gyógyszerirtóban is.

— Felhívjuk t. olvasóink figyelmét K. R. R. G. György hírneves budapesti gyógyszerész hirdetésre. E törvényesen védett szerek évtized óta nagy sikerrel használhatók, nagy elterjedt ségnek és közkeletűségnek örvendenek.

— A tájképes levelező-lapok nemcsak az osztrák-magyar monarchiában, hanem külföldön is a többi világrészekben is mindinkább elterjednek.

Nagy elterjedésöknél fogva sokszor merült fel az kérdés, ki tette a tarsalmat figyelemre ezekre a levelező-lapokra. Bizonyára érdekelné fogja kedves olvasóinkat, hogy egy bécsi cég volt az, mely

legelőször hozta forgalomba a tájképes lapokat. Mert körülbelül 10 év óta lát el Schwidernoch Károly műintézete Alsó-Austriában vagy 1000, felső-Austriában 600, Stájerországban 800 Karinthiában 400, Tirol- és Vorarlbergben 800, Salzburgban 200 Csehországban 1000, Horvát-Szlavonországban 300 helységet tájképes levelező-lapokkal.

Nevezett műintézetből eddig több, mint 10000 különböző minta — sok millió példányban — terjedt el a szélrózsa minden irányában s ebből fogalmat alkothatnak maguknak t. olvasóink, mennyire divattá vált a képes levelező-lapok gyűjtése.

Alig van falu vagy kocsma, melyben képes levelező-lap ne volna. A hol azonban ez ideig mégsem volna, ott ajánljuk, hogy szerezzenek be mielőbb; mert tavasszal és nyáron minden ünnepségnél vagy katonai vonuláshoz még nagyobb keletjök lesz, mint eddig. Sok helységben egyesületek alakulnak, melyek a kártyákat gyűjtik vagy kölcsönösen kicserélik. Értesültünk, hogy nevezett cég sok egyesülettől és hivataltól dicserő elismerést kapott a levelező-lapok izléses kiállításáért és megvagyunk győződve, hogy Schwidernoch Károly műintézete Bécsben (II. Pillersdorfgasse 4.) szívesen ad utasítást mindenkinek a tájképes levelező lapok készítését illetőleg.

CSARNOK.

Ötven év múlva.

Ugy elmosódva leng előttem egy kép,
Ha lelkem a jövőbe révedez,
Midőn ifjúságom, álom, vagy csak emlék,
S a szerelemnek vége, vége lesz.
Tán sorsunk akkor együvé vezérel,
És elsiratjuk a leűnt időt:
»Emlékszik még? Így ültünk kéz a kézben
Tegnap... vagy pardon, ötven év előtt!

Virág nyílott és suttogó fa lombján
Néhány madárka csókokat cserélt,
Őn ad a durrást és duzzogott rám,
Én könnyörögtem a bocsánatért.
S aztán, mikor feltűzte azt a szegfűt,
Amelyért én megloptam a mezőt,
A haragot is mindjárt elfeledtük
Tegnap... vagy pardon, ötven év előtt!

»S én kis kezét megfogtam önfelédten,
S megvallottam, hogy szeretem nagyon
Kértem, hogy várjon, hogy el ne feledjen,
Mert most az élet hi, most elhagyom.
Igent intett, s én mentem összetörve,
Mert, bár biztatta a reménykedőt,
Éreztem, hogy elvesztém önt örökre
Tegnap... vagy pardon ötven év előtt!

S míg így a multakat elrebegjük,
Míg lelkünk rajtuk elmélázva csüng:
Őn megmutatja nekem azt a szegfűt,
Mely együtt hervadt s száradott velünk.
Könyűk, melyek füléje hullanak majd,
Nem adnak holt viragnak új erőt...
S a lomb felettünk majd susogva sóhajt:
Régen volt, régen... ötven év előtt!

Ugy elmosódva leng előttem egy kép,
Ha lelkem a jövőbe révedez,
Midőn ifjúság, álom vagy csak emlék,
S a szerelemnek vége, vége lesz.
Tán sorsunk akkor együvé hoz újból,
És elsiratjuk majd a tűnt időt:
»Emlékszik még? Ez így volt, ez meg úgy volt,
S én önt szerettem... — ötven év előtt!

Fehér Jenő.

B ö s k e.

— A »Somogyi Ujság« eredeti csarnoka. —

Megkondultak a haragok; a mi Böskenket temetik. Azért szólnak olyan busan, melán, szomoruan, mert őt kísérik csendes nyughelyére, ki olyan hamar elfáradt; még nem is élt, már is pihenni vágyik. Szegény kis Böske! Mosolygó, vidám tekintetnek senki sem örülhet ezután, szemed lecukodott örökre, hogy sohase nyíljon fel többé. Szíved hideg lett, néma, mely semmiféle hangra, senki óhajára nem jön dobogásba.

Eléneklék fölötted a szomorú halotti nótát. A szél tovább viszi a hangot, elhozza ide hozzám is, hogy én is halljam. És úgy érzem, mintha én is ott lennék a gyászoló csoport között, mintha én is ott volnék a többi szomorkodókkal, hogy elsirassalak téged édes, kicsi lelkem.

Leteszik a sirba testedet, a hideg földre, hogy álmoddal egy hosszú, egy végnélküli. Nyugodjál békén te a földiek-től elvált; a közelgő kikelet az ébredő természet vonja be szép bársnyos gyöppel a sírokat: virágok, illatok, nőjének rajta; és e takaró alatt ezen szép takaró alatt aludjál, álmodozzál csendesen. Ha kedveseid eljönnek pihenő helyedhez zokogni, ez se zavarja meg nyugalmadat; hisz tudod te azt, hogy fájdalmas az ilyen elválás és a könyek, az igazi könyek, gyógyító balsamként hatnak a fájó szívek sebeire.

Aludjál boldogan. A csillagok között járó lelked látogasson el néha itthagyt tieldhez, hogy könnyebben vigasztalódj. Látogasd meg őket álmaikban; Mond meg nekik, hogy jól érzed magadat, hogy boldog vagy, hogy milyen szép az az ismeretlen világ: a jó lelkek világa. Te elégedett lehetsz, mert megelőztél bennünket; te már ismered mindazokat, melynek létezését, igazságát csak óhajta sejtethetjük mi együgyű, szegény földi emberek.

Elted olyan volt mint a virág bimbó, a mely fakadását várja, hogy életre ébredjen öntudatlanságából. Ám ki tudja, nem jobb-e így? A bimbó, a mely virággá fakad biztos burkából megtépetik a szél által; lepkék, bogarak rabolják meg mézét illatát, és mégis képes, hogy lesz-e gyümölcs belőle. Nincs olyan, ki ismerné a sors folyton változó szeszélyeit. Nem győtreimet, kint tartogatott-e, hogy ártatlanul repült, mint-ha meggyőztetve boldogtalansággal eltelve kerülnél volna mostani helyedre. Nyugodj azért; pihenj, álmoddal!

Mi pedig megemlékezünk rólad, kik szerettünk tégedet; kik mindennap ezentul is gondolni fogunk rád. Kicsiny, itthagyt köröd alakjai is felujtják szokásaidat: milyen jó lenne, ha Böske is itt volna! Utánna elhallgatnak; sóhajtának; talán némelyiknek köny is gyűl szemébe a visszaemlékezéstől. Elfeledjük, hogy te már jó helyen vagy, hogy jól érzed magadat, hogy neked már semmi sem fáj többé, és hogy lelked ott fűn a fényes csillagok között, tiszta hitben oly végtelen nyugodt és boldog. Ám lehet, hogy némelyik irigységgel gondol rád: — milyen jó lenne, ha már én is ott tarthatnék...

Szállj szíveinkre édes megnyugvás. Erőítsen meg bennünket az egykori viszontlátás reménye, a mikor majd lelkeink mind együtt lesznek; tisztán mint a magasból leszállott virágharag; könnyűn mint az égből sugarzó menyeli fény.

Csépő Ernő.

E s k ü.

Visszajötték a templomból. A pompás négyes fogatok egymásután robognak a hatalmas palota kapui ele. Az első kocsiában az új par. A vőlegény katonai uniformisban, az új asszony a menyasszonyok hőféhéjében. Mindketten boldogoknak látszanak, a férj feleségéhez simul, nezi annak alab-

trom arcát, mely tűzű fekete szemeit, karcsu természetét s nem tud betelni látásával. Végtelenül szereti, imádja ezt a nőt s nem gondol szerelmében a multra, a múlt szerelmére.

A portás lesegíti őket a kocsihoz, lesegíti a násznépet s az felvonul a puha szőnyeggel borított, széles márványlépcsőkhöz. A csarnokban cigányzene fogadja az új párt, mely a díszes násznép kíséretében vonul fel a pompás termekbe.

Gondtalan az egész társaság s gondtalan az is, kinek házasságára összegyűltek. Nem vetett egy tekintetet a portáslakás ajtajára, mikor mellette elhaladt nejével. S nem méltatta a portást sem egy tekintetre, kinek arcán ott ült a kétségbeesett szenvedés.

Hogy is ne. Gyermeke haldoklik. Ott vonaglik a díszes palota portáslakásában, a belső szobában a tizenkilenc éves leszakított, összetaposott virág. Szépségének csak a romjai vannak meg. Sovány, aszott, csontos arcából csak azok a szép szemek mutatják: mi volt ez a leány egykoron, még amikor nem lehelte reá a pompás palota urának fia az ő gyilkos leheletét, károztos csókjait....

Szegény sárba taposott virág, ott kinlodik, ott küzd a halállal, de most nem köhög mellére szorítja aszott ujjait, hanem hevesen dobogó szívét próbálja csitítani.

Megszólal a zene, s a zene hangjai erőt adnak a leánynak. kívánszorog ágyából, odacsuszlik a kis ajtóhoz, melynek üvegajtájából jól láthatja az új párt, az új férjet, az ő hűtlen kedvesét.

Nézi, nézi, míg az el nem tűnik az emeleten s csak fájdalma, rettenetes fájdalma érez. Nem átkozódik, nem tördeli kezét, nem sújtja átokkal azt a pillanatot, mikor reá kezdett hallgatni s mikor meghallgatta őt teljesen; csak szenved, csak szenved és érzi, hogy milyen jó, milyen enyhethető is lesz neki a halál, mely ott leselkedik mellette.

Széket húz az ajtóhoz. Nem tudna onnan többé eltávozni. Hallani akarja legalább a zenét, látni akarja az alakok árnyait, köztük talán még egyszer... utoljára őt.

Didereg, resket a beteg, kiűtnék testén a haldokló izzadt gyöngycseppei, de nem vánszorog vissza a helyére. Ne, néz, s ki nem fárad a nézésben. Szemei sokszor elhomályosulnak, teste megdermed, egyet vonaglik s azt hiszi, most jött a halál érte... De nem, nem halhat még meg, nem! s a szemei újra megtisztulnak, egy pár percig újra meghosszabodik élete.

Igy ült két órán keresztül. Az ebédnek vége. A csillárok kigyulnak s a párok a pompás kertbe oszlanak. Ott jön ő, az új férj. Komoran s egyedül. Talán reagondol? Nem, dehogya gondol reá! hiszen akkor egy pillantást vetett volna az ajtaja felé, mikor ott elhaladt.

Es jön néhány perc múlva a menyasszony. Egy férfi vezet a karján. Magas, erőteljes, szép férfi. A csarnokba más nincs senki, körültekintenek s megállanak.

— Tehát megegyeztünk Ida. Ha már férjhez ment hozzá, szerelemben az e yém marad továbbra is.

— Az öné maradok. Tudja, hogy szeretem s ha nem lett volna olyan uri koldus, mint jómagam, felesége is lettem volna. De az öné leszek, legyen barátom, egészen nyugodt. Ma még az övé, holnaptól kezdve a magáé.

S eltűnnek a csarnokból.

A leányt szédülés fogja el. Nem akar már az ajtóban ülni. Visszacipeli magát ágyacskájára és ott elfogja a zokogás. Nem önmagát, haldoklását, bukását siratja, hanem sajnálja őt, őt, ki megcsalta, akit most megcsalnak. Szegény leány, most sem érez kielégített bosszuvágyat. Egyet sóhaj, hatradól párnáján, nem akar látni, nem akar hallani s csak úgy susogja:

— Tegnap az övé, holnap az Istené!

Csakis ezen védjeggyel valódi Utánzások miatt nagyon ügyeljünk a **Schaffer Róza** névre

Törvényesen védve

Szépség gazdagság! Szépség hatalom!

Ezt a legdrágább kincset megszerezhetni eddig csakis a

Mme Rosa Schaffer

szorb. kir. udv. és kamarai szállítónő, Bécs, I., Graben 14. által föltalált és használt szépítőszerek által sikerült.

Poudre ravissante

cs. és kir. kiz. szab. Minden hölgynek, ki egyszer próbálta, nélkülözhetetlenné; a bőrt vakító fehérré varázsolja és pompás zomancá alatti bőrkiütések anyajegyek és himlőhelyek is eltűnnek. — A ráncokat és redőket kisimítja, a káros szépítőszerek által kitért likacsokat összehúzza és az arcnak üde, rózsás, fiatal színt kölcsönöz. Ez az egyetlen puder, melynek használata után mosakodni lehet, anélkül, hogy szenzációs hatása a bőrről eltűnnék. Egy doboz ára 2 frt 50 kr. és 1 frt 50 kr.

Crème ravissante

évtizedekkel fiatalít, a bőrt ruganyosan és simán tartja, esténként minden hölgynek használnia kellene. Egy tégely 1 frt 50 kr.

Eau ravissante

megőrzi a bőr üdeségét, erősíti és legkitűnőbb, biztos határua toilett-víz. Egy üveg ára 2 frt 50 kr.

A Ravissante crème, puder és víz

az 1897. évi párisi és londoni nemzetközi kiállításon nagy arany éremmel lett kitüntetve. Minden hölgynek, aki redőtlen, márványfehér homlokot akar, legjobban ajánlható a cs. kir. szab. homlokkötő darabonként 1 frt 50 kr-ért és a „Savon-Ravissante“ kiváló szépségzappan hölgyek és urak részére, darabonként 80 kr-ért. Valamennyi készítményem csodálatos hatásáért teljes kezességet válllok. Számtalan elismerő és köszönő irat betekinthető a legmagasabb körökből és csak diszkréciónak miatt nem közölhetők.

Központi raktár: Rosa Schaffer, Bécs, I., Graben 14. 5—12

Szenes Ede szállodája a „Magyar királyhoz.“

Budapest, Dorottya utca 2. sz. Gisellatér sarok.

Elsőrendű szálloda, 1897. november óta birtokomban van s személyes vezetésem alatt áll. A szálloda, mely az újkor minden igényeinek megfelelően teljesen ujjonnan és kényelmesen be van rendezve csakis magas és világos szobákkal, sok kényelmes és előkelő családi apartamenttal, társalgó és írótermekkel bir, és mindenütt villamos világítással van ellátva. Figyelmes szolgálat mellett olcsó árak. Szobák 1 frtől feljebb. Kitűnő konyha, pilseni dréher-féle sör. Kényelmeségénél fogva hosszabb tartózkodásra igen ajánlható

kiváló tisztelettel:

Szenes Ede
tulajdonos.

3—10.

Vendéglő megnyitás!

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget s jó ösmerőseimet értesíteni, hogy az

Eszterházy utca 4. sz. alatt

épült Országos magyar tisztviselő kaszinó palotájában nyilvános éttermet és a pincei sörcsarnokot f. é. január hó 31-en megnyitottam. Főtörekvésem oda fog irányulni, hogy konyhám s pincémmel a mélyén tisztelt vendégeimnek a legnagyobb elismerésüket kiérdeljem.

Teljes tisztelettel:

Neiser Ferenc vendéglős

3—3.

volt főpincér az „Országos“ kaszinóban.

Bérleti hirdetemény.

A Slavóniában Verőce megyében fekvő vocini uradalom bérbe adja a tulajdonát képező Golenic és Lugovih pusztákat, melyek a következőkből állanak és pedig:

290	kat.	ho'd	1207	□°	szántóföld
118	"	"	948	"	rét
66	"	"	499	"	legelő
9	"	"	1387	"	gyümölcsös és konyhakert
3	"	"	1280	"	szőlő
13	"	"	1003	"	udvar és egyéb terméketlen területből.

1899. szeptember hó 15 től kezdődőleg 10 évre. A felsorolt területeken kívül még legelőnek 84 kat. hold 1277 □° és szántóföldnek 97 kat. hold 132 □° erdőterület kerül letarolásra és így a bérlet 181 kat. hold 1404 □° öllel meg fog nagyobbodni. Golenic pusztáa a szűkréges gazdasági épületekkel és a bérlet számára szolgáló lakással el van látva, míg Lugovih pusztán új gazdasági épületek építettek. A bérlet tárgyat képező gazdaságok Slatina állomástól mintegy 7 illetve 9 kilométernyi távolságban fekszenek. A közelebbi bérleti feltételek az uradalmi erdőigazgatóságnál Vocinban (Slavóniában) betekintheők.

1—3

Legtökéletesebb arctisztító és szépítő szer:

Akácia-arc-crème 1 frt.

Akácia szappan 50 kr.

Évtizedek óta nagy sikerrel használtatik csúsz és közhvény ellen a

REPARATOR

A Szt.-Rókus kórházban 136 eset közül 129 esetben teljes gyógyulást idézett elő.

Nagy üveg 1 frt, kis üveg 50 kr.

Köhögés és rekedtség ellen

páratlan szer a rendkívül kellemes ízű és teljesen ártalmatlan szerekből, u. m. hársfavirág, hársfamez és cukorból készült

Hársfa cukorkák,

melyeknek doboza 25 kr.

4—6.

Ezen szerek utánzatok ellen törvényesen védve vannak.

Főraktár: KRIEGNER GYÖRGY

Korona-gyógyszertára, Budapest, VIII. Kalvin-tér

Kaphatók a gyógyszertárakban.

Amerikai zsebórák.

Jótállással, hogy a nickel színét nem változtatja, szerkezete pontosabb és jobb mint a legdrágábbaké.

Ára darabonként 3 forint.

Jótállás mellett míg a készlet tart. Hozzá ezüstös óralánc 60 krajczár.

Önberetváló készülék

Fox, valódi solingeni gyártmány, sok kiállításon kitüntetve, gyakorlás nem kell. Megvágás kizárva. Tiszta és kényelmes munka. Bőrbetegségtől ment. Tartós és pénzmegtakarító.

Darabja 3 frt.

A penge *** csillagos aczélból és a többi részei alpacaból vannak.

Egy külön penge hozzá 1 frt.

Megrendelhető:

POLLÁK SÁNDOR főbizon-
mányosnál

BUDAPEST, V. ker. Kálmán-utca 17.

Gyűjtőknek 5 darab után egy ingyen 19—26 küldetik.

Hirdetések

jutányos áron

felvétetnek

e lap

kiadóhivatalában.